

A opta urgie: lăcustele (Exodul 10:1-20)

Nu trebuie să uităm nici o clipă faptul că evenimentul exodului nu este o simplă confruntare între Israel și Egipt. Lucrurile sunt mult mai complexe. Suntem martori la un conflict și la o întrecere între Dumnezeu lui Israel și zeii Egiptului. Printre aceștia se numără și Faraon însuși (încarnarea lui Ra și Horus) alături de alți zei personificați în elementele naturii. Este vorba de o bătălie cerească!

Urgiile sunt modalitățile Domnului de a-i îngenunchea pe Faraon și pe ceilalți zei ai Egiptului. Cu prilejul primelor șapte urgii am văzut că Dumnezeu a atacat câteva zeități importante din Egipt și le-a nimic. Scopul final al Domnului este, însă, de a-Și câștiga gloria și onoarea prin intermediul urgiilor.

10:1-2. Domnul a zis lui Moise: "Du-te la Faraon, căci i-am împietrit inima, lui și slujitorilor lui, ca să fac semnele Mele în mijlocul lor și ca să istorisești fiului tău și fiului fiului tău cum M-am purtat cu egiptenii și ce semne am făcut în mijlocul lor. Și veți cunoaște că Eu sunt Domnul."

A opta urgie începe, ca și multe dintre celelalte, cu porunca pe care Dumnezeu i-o dă lui Moise de a cere o audiență la Faraon. Dumnezeu îi explică profetului că a împietrit inima lui Faraon pentru ca acesta să nu se înduplece. Verbul a împietri este de această dată rădăcina Hiphil (cauzal) al lui *kabēd*. Cuvintele derivate din acest verb au fost folosite mai devreme cu referire la natura inimii lui Faraon (vezi comentariul asupra versetului 7:14).

Înainte ca forma celei de-a opta urgii să fie dezvăluită, Dumnezeu comunică două motive pentru care se abat urgiile asupra Egiptului. În primul rând, ele sunt o judecată împotriva țării. Verbul "a se purta cu asprime" în rădăcina Hithpael are un sens de batjocură: Brown, Driver și Briggs traduc această propoziție astfel: "cum am făcut din Egipt o jucărie".⁵²

În al doilea rând, urgiile trebuie să aducă beneficii poporului Israel. Ele au rolul de a-i învăța pe evrei și pe urmașii lor despre persoana și caracterul Creatorului. În Exodul 18, Moise îi spune socrului său Ietro despre urgiile și despre eliberarea din Egipt. Răspunsul lui Ietro este semnificativ: "Cunosc acum că Domnul este mai mare decât toți dumnezeii ..." (Exodul 18:11). Exemple de astfel de transmitere a învățaturii spre urmași se regăsesc în pasaje ca Psalmul 78.

10:3. Moise și Aaron s-au dus la Faraon și i-au zis: "Așa vorbește Domnul, Dumnezeul evreilor: "Până când ai de gând să nu vrei să te smerești înaintea Mea? Lasă pe poporul Meu să plece, ca să-Mi slujească. "

Așadar, Moise și Aaron îl înfruntă din nou pe Faraon. De această dată, cuvintele lor capătă forma unei muștrări directe: Faraon refuză să se smerească înaintea Domnului, Domnul universului. Verbul "a smeri" este folosit pentru a demonstra un contrast izbitor între persoanele lui Moise și împăratul Egiptului. În Numeri 12:3 citim că "Moise era un om foarte blând, mai blând decât orice om de pe fața pământului". Faraon este opusul profetului evreu. El joacă rolul smeritului, afirmând că este un păcătos dar totul este doar prefăcătorie.

Muștrarea lui Faraon este și sarcastică. Verbul "a umili" apare în Exodul 1:11-12 unde este folosit pentru a descrie modul în care Faraon a încercat să-i *asuprească* pe evrei punând supraveghetori asupra lor. În ambele pasaje, 1:11 și 10:3, se folosește forma de infinitiv Piel a acestui verb. Dreptatea poetică este evidentă aici: faptele lui Faraon se întorc acum să-l bântuiască.

10:4. Dacă nu vrei să lași pe poporul Meu să plece, iată, voi trimite mâine niște lăcuste pe toată întinderea țării tale.

Natura celei de-a opta urgii este dezvăluită acum: Dumnezeu va aduce lăcuste peste țara Egiptului. Lăcustele constituiau o problemă destul de spinoasă în Egiptul antic. Din pricina acestui pericol, egiptenii se închinau la zeul Senehem, care se credea că este protectorul divin împotriva insectelor dăunătoare. Există însă o problemă de identificare, deoarece zeul Senehem era, după câte se pare, o zeitate neînsemnată în Egipt pe vremea dinastiilor. Nu e clar de ce anume S-ar fi deranjat Domnul să batjocorească o zeitate mărunță. Poate că protecția împotriva atacului lăcustelor nu cădea în sarcina unui singur zeu, ci a zeilor în general. Un indiciu în sprijinul acestei posibilități se găsește în scrierea Tanis Stele din vremea domniei lui Taharqa (dinastia a 25-a), care vorbește despre "un câmp frumos pe care zeii l-au apărât de lăcuste".⁵³

10:5. Ele vor acoperi fața pământului, de nu se va mai putea vedea pământul; vor mânca ce a mai rămas nevătămat, vor mânca ce v-a lăsat piatra, vor mânca toți copacii care cresc pe câmpiile voastre.

Imaginea urgiei este plastică. Lăcustele "vor acoperi" țara Egiptului. Acest verb este folosit pe tot parcursul relatării exodului: în cea de-a doua urgie, broaștele *au acoperit* țara (8:6); mai târziu, Dumnezeu *acoperă* tabăra lui Israel cu prepelițe pentru hrana evreilor (16:13); și apoi întreaga armată egipteană este nimicită, fiind *acoperită* de apele Mării Roșii (14:28; 15:5, 10). Este un verb care subliniază abundența, fie aceasta spre bine, fie spre rău.

Textul spune în original că lăcustele vor acoperi "ochiul țării". Aceasta e o expresie ebraică prin care se indică suprafața vizibilă a țării adică tot ceea ce poate vedea ochiul. În cartea Numeri, Balac, împăratul Moabului, se teme de Israel deoarece acesta "acoperă ochiul țării" (Numeri 22:5, 11). Această expresie denotă o mare mulțime.

Sunt enumerate consecințele invaziei lăcustelor. Toată vegetația va fi distrusă. Toți copacii, de orice mărime, vor pieri. Autorul precizează apoi la care plante se referă: "rămășița care a scăpat de piatră". Cu alte cuvinte, orice plantă care a supraviețuit celei de-a șaptea urgii, piatra, va fi distrusă de invazia de lăcuste.

10:6. Îți vor umple casele tale, casele tuturor slujitorilor tăi și casele tuturor egiptenilor. Părinții tăi și părinții părinților tăi n-au văzut așa ceva de când sunt ei pe pământ până în ziua de azi. Moise a plecat și a ieșit de la Faraon.

Expresia "părinții tăi și părinții părinților tăi" ne aduce aminte de versetul 2 care se adresează evreilor și vorbește despre "fiul tău și fiul fiului tău". Este vorba despre un contrast foarte important. Egiptul este întors cu fața spre trecutul său, spre vremea sa de glorie. Dar această glorie și splendoare sunt aproape de sfârșit. Israel, pe de altă parte, primește instrucțiuni cu privire la viitor, la eliberare, la țara promisă.

Moise nu-i dă lui Faraon timp să reacționeze. El știe ce are de spus Faraon. Atunci când e vorba de un credincios cu inima împietrită, orice dialog ajunge la un sfârșit. Faraon nu se va schimba, ci va rămâne împotmolit în păcat.

10:7. Slujitorii lui Faraon i-au zis: "Până când are să fie omul acesta o pacoste pentru noi?" Lasă pe oamenii aceștia să plece și să slujească Domnului, Dumnezeului lor. Tot nu vezi că piere Egiptul?"

Consilierii lui Faraon intră în scenă pentru a-i da sfaturi împăratului. Ei își exprimă dezacordul față de poziția neclintită a lui Faraon. Și, în mod ironic, îi pun aceeași întrebare pe care o ridicase Dumnezeu în versetul 3: "Până când?" Trebuie observat însă că nici oficialii de la curte nu doresc să îndeplinească pe deplin cererile profeților evrei. Ei recomandă ca Faraon să-i lase pe "oameni" să plece, cuvântul "oameni" fiind un substantiv la masculin plural. Pe parcursul derulării

urgiiilor, Dumnezeu i-a poruncit lui Faraon să lase pe "poporul Meu" să plece, nu doar pe bărbați. În versetul 11, Faraon pare să fi acceptat sfatul consilierilor săi.

Felul în care oficialii vorbesc despre Moise denotă un oarecare dispreț. Ei nu îi spun pe nume, ci se referă la el numindu-l "omul acesta". Este evident că cei de la curtea lui Faraon nu se tem cu adevărat de Domnul (vezi 9:30).

10:8. Au întors la Faraon pe Moise și pe Aaron. "Duceți-vă", le-a zis el, "și slujiți Domnului, Dumnezeului vostru. Care și cine sunt cei ce vor merge?"

Faraon încă joacă rolul celui ce deține controlul. În primul rând el în **întoarce** pe cei doi profeți la curte. Verbul apare în forma rară de rădăcină Hophal, indicând faptul că Moise și Aaron sunt cei asupra cărora se desfășoară o acțiune sau care sunt obligați să facă ceva.⁵⁴ În al doilea rând, împăratul le poruncește profetilor folosind două imperative: "**Duceți-vă, ... slujiți!**" Este aceeași poruncă dublă pe care a dat-o logofetilor în 5:18 pentru a-i trimite înapoi la lucru. În fine, Faraon joacă rolul suveranului încercând să stabilească el cine vor fi cei care vor pleca din Egipt. Întrebarea sa are forma unui pronume repetat, "**cine și cine?**", care are probabil rolul de accentuare.

10:9. Moise a răspuns: "Vom merge cu copiii și cu bătrânii noștri, cu fiii și cu fiicele noastre, cu oile și cu boii noștri; căci avem să ținem o sărbătoare în cinstea Domnului."

Răspunsul lui Moise respinge orice condiții sau restricții impuse de Faraon. Dumnezeu a poruncit ca tot poporul Lui să plece și exact aceasta este solicitarea lui Moise. Natura atotcuprinzătoare a plecării este subliniată prin două metode în acest verset. În primul rând, verbul "**vom merge**" este folosit de două ori în original. În al doilea rând, Moise folosește o figură de stil în care două antonime alăturate dau sensul de

incluziune totală. Cu alte cuvinte, atunci când spune că vor merge "**copiii și ... bătrânii**", el vrea să spună că nu vor merge doar bătrânii și copiii, ci toți ceilalți cuprinși între aceste două vârste!

Ideea că evreii au de celebrat o sărbătoare în cinstea Domnului nu este un truc al lui Moise. Cuvântul pentru "sărbătoare / festival" se găsește pe tot parcursul relatării exodului, fiind un termen pentru sărbătoarea Paștilor (vezi 12:14; 13:6; 23:15; 34:18). Nota de sarcasm e evidentă, deoarece sărbătoarea va fi în detrimentul lui Faraon și al egiptenilor.

10:10. Faraon le-a zis: "Așa să fie Domnul cu voi, cum vă voi lăsa eu să plecați, pe voi și pe copiii voștri! Luați seama, căci este rău ce aveți de gând să faceți!"

Replica lui Faraon este plină de amărăciune, dar și de amabilitate. Ea are sensul de negare a existenței lui Dumnezeu și a prezenței Sale cu poporul Lui. Împăratul exclamă că singura dovadă a existenței reale a unei asemenea divinități ar fi ca Faraon să îi elibereze pe toți evreii. Dar totodată el anunță că nu va face așa ceva. În final, eliberarea israeliților dovedește că Faraon a avut dreptate.

Versetul se încheie cu un avertisment: "**Luați seama, căci este rău ce aveți de gând să faceți!**" Cuvântul ebraic pentru "rău" este *ra'ah*. Acesta poate fi o formă ebraizată a numelui zeului egiptean al soarelui, Ra.⁵⁵ Acest joc de cuvinte bilingv se mai regăsește și în Exodul 5:19; 32:12, 22; Numeri 11:1; 20:5 și Deuteronom 9:18. scopul acestor *double entendres* este de a ridiculiza zeitatea principală a Egiptului care se credea că s-a încarnat în persoana lui Faraon.

10:11. "Nu, nu; ci duceți-vă, voi bărbații, și slujiți Domnului, căci așa ați cerut." Și i-au izgonit dinaintea lui Faraon.

Aici directiva lui Faraon începe cu o negație urmată de un ad-

verb demonstrativ: "Nu așa!" O astfel de construcție sugerează opusul celor spuse în propoziția cu care se face comparație (vezi Psalmul 1:4). Faraon nu îi va elibera pe toți evreii.

Apoi el dă o altă poruncă regală cu un alt imperativ dublu: "**duceți-vă ... și slujiți!**" Faraon încă pune restricții cu privire la cei care pot pleca din Egipt - doar bărbaților li se dă voie să plece. În această privință, împăratul a acceptat sfatul curtenilor săi din versetul 7. Motivul unei astfel de restricții este evident. Faraon păstrează familiile bărbaților israeliți ca ostatici. El știe că aceștia nu și-ar abandona familiile, astfel că încearcă în continuare să îl țină pe Israel sub autoritatea sa.⁵⁶ Multe traduceri spun "**Ei au fost alungați dinaintea lui Faraon**". În realitate, ultima propoziție este la activ, nu la pasiv (fiind un imperfect Piel). Astfel că ar trebui să sune în felul următor: "**El i-a alungat**", el referindu-se, evident, la împărat. Acest verb a mai fost folosit (6:1) atunci când Dumnezeu i-a poruncit lui Faraon să-i trimită pe toți evreii din țară.

10:12. Domnul a zis lui Moise: "Întinde-ți mâna peste țara Egiptului, ca să vină lăcustele peste țara Egiptului și să mănânce toată iarba pământului, tot ce a lăsat piatra."

Domnul îl cheamă pe Moise să-și întindă mâna (ținând cu ea probabil toiagul) și să aducă lăcustele care să distrugă toată vegetația rămasă în Egipt. Prepoziția ebraică *b'* este folosită aici înainte de cuvântul "lăcuste" și are rol de a indica un agent sau o modalitate; cu alte cuvinte, flora Egiptului va fi distrusă "prin intermediul" invaziei lăcustelor.

10:13. Moise și-a întins toiagul peste țara Egiptului; și Domnul a făcut să sufle un vânt dinspre răsărit peste țară toată ziua și toată noaptea aceea. Dimineața, vântul dinspre răsărit adusesse lăcustele.

Domnul folosește un al doilea agent, vântul de răsărit, pentru a aduce lăcustele în Egipt. În mod normal, lăcustele vin în Egipt dinspre

sud, astfel că venirea dinspre est indică o împrejurare deosebită. Vântul de la răsărit va fi folosit mai târziu pentru despărțirea Mării Roșii (14:21).

Vântul dinspre răsărit apare pe parcursul Scripturii ca semn și mijloc al judecății lui Dumnezeu. Domnul lovește corăbiile din Tars cu un vânt dinspre est (Psalmul 48:7); el împrășteie pe Israel în același fel (Ieremia 18:17; Ezechiel 19:12) și seacă fântânile lui Efraim prin același vânt (Osea 13:15). Notăm de asemenea prezența acesteia și în Ezechiel 27:26 și Iona 4:8. Ideea este că blestemul divin se coboară asupra Egiptului.

10:14. Lăcustele au venit peste țara Egiptului și s-au așezat pe toată întinderea Egiptului; erau în număr atât de mare cum nu mai fusese și nu va mai fi un astfel de roi de lăcuste.

Expresia tradusă prin "**în număr mare**" este în realitate expresia "foarte greu" (*kabēd mo'ōd* în ebraică). Urgia pietrei și a focului a fost descrisă în mod similar (9:18, 24). Și, desigur, inima lui Faraon a fost caracterizată ca fiind *kabēd* pe tot parcursul relatării urgiilor. Încă o dată amploarea urgiei ilustrează starea inimii lui Faraon.

Ultima propoziție din acest verset ne duce și ea cu gândul la urgia a șaptea. Autorul a afirmat în 9:18, 24 că nu se mai văzuse o asemenea piatră în toată istoria Egiptului. Această idee este prezentă și în cazul urgiei lăcustelor. Doar că se mai adaugă ceva: nici o invazie de lăcuste din viitor nu o va întrece pe aceasta.

10:15. Au acoperit toată fața pământului, de nu se mai vedea pământul; au mâncat toată iarba de pe pământ și tot rodul pomilor, tot ce lăsase piatra; și n-a mai rămas nimic verde în copaci, nici în iarba de pe câmp, în toată țara Egiptului.

Lăcustele au "**acoperit ochiul țării**". Cu privire la această expresie, vezi comentariul asupra versetului din Exodul 10:5.

Dezastrul a fost atât de mare încât țara s-a întunecat. Lăcustele au venit în număr atât de mare în țară încât nu se mai putea vedea pământul cu ochii. Verbul "a întuneca" este folosit de multe ori în contextul judecății și al blestemului (Isaia 5:30; Plângerile lui Ieremia 5:17; Psalmul 69:23). Astfel, într-un sens metaforic, urgia lăcustelor simbolizează starea de întunecime a Egiptului, atât din punct de vedere fizic, cât și din punct de vedere spiritual, și poziția sa ca națiune sub judecata lui Dumnezeu.

Imaginea invaziei lăcustelor ca simbol al judecății este folosită mai târziu de profetul Ioel împotriva națiunii lui Iuda (Ioel 2:1-2). El înțelege urgia ca fiind doar o anticipare a judecății finale numite Ziua Domnului. Acea invazie uriașă de lăcuste își găsește împlinirea supremă în cartea Apocalipsa (9:3-4).

10:16. Faraon a chemat îndată pe Moise și pe Aaron și a zis: "Am păcătuțit împotriva Domnului, Dumnezeului vostru și împotriva voastră."

Faraon îi cheamă din nou pe Moise și pe Aaron, dar acum se mai adaugă un cuvânt la chemarea sa: "**Faraon a chemat îndată**". Pe măsură ce urgiile devin tot mai puternice, reacțiile lui Faraon cresc și ele în intensitate. Acum el pare să fie cuprins de disperare.

Este a doua oară când împăratul își recunoaște păcatul (vezi comentariul asupra versetului 9:27). Aici, însă, el face o mărturisire mai largă. Faraon admite că a păcătuțit împotriva Domnului și a profeților Lui (el folosește persoana a doua, masculin, plural). Observați însă că Faraon nu recunoaște că ar fi greșit față de națiunea lui Israel ca întreg, astfel că mărturisirea sa este încă insuficientă.

10:17. Dar iartă-mi păcatul numai de data aceasta; și rugați pe Domnul, Dumnezeul vostru, să depărteze de la mine urgia aceasta de moarte!

Aparent, împăratul își recunoaște păcatul. Dar cât de mult se

căiește el cu adevărat? El cere să fie iertat. Dar, cu toate acestea, spune "**numai de data aceasta**". Cu alte cuvinte, Faraon recunoaște că are o parte din vina pentru invazia lăcustelor, dar refuză să își asume vreo responsabilitate pentru primele șapte dezaastre. Adevărul este că el își recunoaște vina prezentă doar pentru a scăpa de urgie.

Recunoașterea păcatului venind din partea lui Faraon este foarte semnificativă. Vechii egipteni îl considerau divin și fără păcat pe parcursul vieții și se credea că la moarte nu va fi judecat. El se transforma pur și simplu în zeul Osiris care controla judecata și moartea. Dar în episodul exodului, Faraon este portretizat ca un om demn de a suporta ziua judecății și apoi moartea.

10:18. Moise a ieșit de la Faraon și s-a rugat Domnului.

Profeții evrei nu dau nici o replică. Singurul lor răspuns constă în plecarea dinaintea lui Faraon și în rugăciunea înălțată spre Domnul. Trebuie observat încă o dată că profeții nu se roagă Domnului în prezența împăratului Egiptean.

10:19. Domnul a făcut să sufle un vânt foarte puternic dinspre apus, care a luat lăcustele și le-a aruncat în Marea Roșie; n-a rămas o lăcustă pe toată întinderea Egiptului.

Cele mai puternice vânturi în Egipt bat dinspre est, din direcția Mării Roșii. Acest verset spune de fapt că "**Domnul a întors vântul cel foarte puternic al mării**". Cu alte cuvinte, Domnul a schimbat radical direcția vântului pentru a duce roiul de lăcuste în Marea Roșie.

Acest eveniment al distrugerii lăcustelor anticipează ceea ce va face Dumnezeu mai târziu cu armata Egiptului. Domnul aruncă trupele lui Faraon în mare astfel că "nici unul măcar n-a scăpat" (Exodul 14:28; aceleași cuvinte ebraice ca și în versetul de față).

10:20. Domnul a împietrit inima lui Faraon și Faraon n-a lăsat pe copiii lui Israel să plece.

Urgia a opta se încheie la fel cu cele dinaintea ei. (Pentru comentarii asupra rolului Domnului în împietrirea inimii lui Faraon și asupra folosirii cuvântului "împietrit", vezi Exodul 4:21.)

Aplicație

Drama exodului se apropie de apogeu. Observați că versetul 1 din această secțiune descrie împietrirea inimii lui Faraon și ale celor de la curtea lui, iar ultimul verset (10:20) vorbește și el despre împietrirea inimii lui Faraon. Această reluare a temei inițiale subliniază caracterul complet rigid și de neînduplecat al lui Faraon și al celorlalți conducători din Egipt. Deși tot Egiptul se prăbușește în jurul lor, liderii necredincioși tot nu reușesc să priceapă ce li se întâmplă. Ei aveau o imagine greșită despre cine este la cârma universului. Și lucrul acesta e valabil și pentru necredincioșii din zilele noastre - ei nu înțeleg că un Dumnezeu suveran este în control. Inimile lor sunt împietrite față de el.

Invaziile de lăcuste sunt simboluri ale modului în care Dumnezeu aduce judecata în Scripturi (vezi Deuteronom 28:38; 1 Împărați 8:37; 2 Cronici 7:13). Un astfel de simbol este folosit în cartea Apocalipsa pentru a descrie chinurile la care vor fi supuși necredincioșii: "Din fum au ieșit niște lăcuste pe pământ. Și li s-a dat o putere, ca puterea pe care o au scorpionele pământului. Li s-a zis să nu vatăme iarba pământului, nici vreo verdeață, nici vreun copac, ci numai pe oamenii care n-aveau pe frunte pecetea lui Dumnezeu. Li s-a dat putere nu să-i omoare, ci să-i chinuiască cinci luni; și chinul lor era cum e chinul scorpiei când înțeapă pe un om" (Apocalipsa 9:3-5).

Invazia de lăcuste din Exodul distruge iarba, fiecare plantă și fiecare copac. Dar aceasta nu e nimic în comparație cu invazia din zilele de urmă, când lăcustele îi vor chinui pe cei necredincioși.

A noua urgie: întunericul (Exodul 10:21-29)

A noua urgie vine fără nici o audiență înaintea lui Faraon. Nu se dă nici un avertisment, ca și în cazul celei de-a șasea urgie. Și astfel se încheie a treia serie de urgii.

10:21. Domnul a zis lui Moise: "Întinde-ți mâna spre cer și va fi întuneric peste țara Egiptului, așa de întuneric încât să poată fi pipăit."

Puterea Domnului asupra zeilor Egiptului este clar vizibilă în această imagine. Vechii egipteni îl considerau pe Amon-Ra, personificarea soarelui, ca zeul lor cel mai mare. Pentru ei, ridicarea sa deasupra orizontului la răsărit era simbolul vieții și învierii. El era zeul creator. Dar atunci când Amon-Ra se cobora la apus, el simboliza moartea și lumea de dincolo. La porunca Domnului soarele se întunecă, iar Amon-Ra este ascuns și nu mai poate străluci asupra închinătorilor lui. În timpul celei de-a noua urgie, Amon-Ra nu se mai înalță pe cer și nu dă viață; împărăția lui este moarte, judecată și dezolare.

Natura miraculoasă a urgiei nu se reflectă doar în punctualitatea ei, ci și în amploarea ei. Versetul vorbește despre un întuneric ce putea fi "pipăit" sau atins cu mâna. Acest verb este un Hiphil și apare în această formă încă într-un singur loc din Vechiul Testament, în Judecători 16:26, unde Samson cere să fie lăsat să atingă stâlpii din templul filistean. Ideea cu privire la întuneric este că acesta era neobișnuit de gros, dens și greu.

Unii comentatori vor să explice "întunericul de să se poată pipăi"

afirmând că această urgie era de fapt o furtună de nisip, sau efectul hamsinului care venea dinspre Arabia, aducând cu sine un praf sau un nisip gros în Egipt. Dar o astfel de explicație naturalistă a Scripturilor nu își găsește nici un suport.

Vezi comentariul asupra versetului 10:15 referitor la întunericul ca simbol al judecății și blestemului.

10:22. Moise și-a întins mâna spre cer; și a fost întuneric beznă în toată țara Egiptului, timp de trei zile.

Termenul ebraic pentru "beznă" este de fapt un alt cuvânt pentru **întuneric**. Astfel că propoziția sună, de fapt, așa: "**și a fost un întuneric întunecos în toată țara ...**" Cuvântul "beznă" mai este asociat cu întunericul care însoțește judecata lui Dumnezeu. De multe ori, substantivul este folosit la modul figurat pentru calamitățile provocate de Domnul. În consecință, utilizarea cuvântului "beznă" în acest verset subliniază natura punitivă a celei de-a noua urgii.

Septuaginta adaugă cuvântul "furtună" la acest pasaj. Aceasta poate reprezenta o încercare a primilor traducători de a oferi o explicație naturală urgiei întunericului. Menționăm însă încă o dată că textul masoretic nu oferă nici o dovadă în sprijinul teoriei conform căreia autorul biblic ar fi fost martor la altceva decât la o intervenție supranaturală.

Simbolul celor "**trei zile**" ca durată a urgiei poate fi foarte important. În Vechiul Testament, numărul trei simbolizează uneori desăvârșirea, finalitatea și statornicia (vezi Isaia 6:3). În cazul urgiei a noua, el poate indica victoria finală asupra lui Amon-Ra și a celorlalți zei ai Egiptului.

10:23. Nici nu se vedeau unii pe alții și nimeni nu s-a sculat din locul lui timp de trei zile. Dar, în locurile unde locuiau toți copiii lui Israel, era lumină.

Natura miraculoasă a urgiei întunericului este scoasă în evidență în acest verset. În primul rând, se face distincția între egipteni și evrei: poporul lui Dumnezeu are lumină, pe când egiptenii nu au. În al doilea rând, se pare că egiptenii nu puteau aprinde nici măcar lămpi sau lumânări ca să vadă, pe când evreii puteau. Domnul este adevărata sursă a luminii (și nu Ra!). Lumina nu există separat de El și El o dă după voia Sa.

Contrastul reprezintă și o metaforă foarte profundă. În Vechiul Testament, lumina simbolizează binecuvântările legământului, cum ar fi prosperitatea, pacea și dreptatea. Întunericul, însă, reflectă judecata, blestemul și moartea.

10:24. Faraon a chemat pe Moise și a zis: "Duceți-vă și slujiți Domnului! Să nu rămână în țară decât oile și boii voștri; copiii voștri vor putea merge și ei împreună cu voi. "

În 10:8, Faraon a rostit aceleași cuvinte de început: "**Duceți-vă și slujiți Domnului!**" Cu acea ocazie, el a precizat că femeile și copiii evreilor nu au voie să plece împreună cu bărbații (10:10). Acum vedem că împăratul renunță la acea restricție și le permite să plece.⁵⁷ Astfel, el este forțat să regrete edictul dat anterior.

Faraon nu se smerește, însă. El nu respectă poruncile Domnului. Încă refuză să se dea bătut. El le poruncește evreilor să își lase turmele în țară. Cuvântul ebraic pentru "**a lăsa în urmă**" înseamnă, de fapt, că animalele erau "reținute". Este un verb puternic care indică "un sens pregnant de acțiune voită, deliberată, intenționată".⁵⁸ Faraon încă mai are dorința de a-i nimici pe israeliți. Cât timp ar putea supraviețui ei în pustiu fără mâncare și fără celelalte lucruri de trebuință?

10:25. Moise a răspuns: "Chiar să ne dai tu însuși jertfele și arderile-de-tot pe care le vom aduce Domnului, Dumnezeului nostru ... "

Replica lui Moise este directă și la subiect. Răspunsul lui începe prin cuvitele: "**Chiar să ...**"; aceasta e o particulă de accentuare urmată de un pronume personal. Moise este cel care îi poruncește acum împăratului Egiptului!

Evreii nu doar că își vor lua animalele lor cu ei (vezi versetul următor), dar Faraon le va da animale din turmele lui pentru jertfele israeliților. Versetul spune în original: "**Într-adevăr, tu, tu vei da jertfe și arderi-de-tot ...**" Astfel, Moise afirmă că evreii vor pleca luând cu ei turmele lor alături de animalele oferite de Faraon. Ironia este că Egiptul va asigura lui Israel proviziile pentru închinarea înaintea Domnului.

Sensul de bază al verbului folosit aici pentru aducerea de jertfe este "a face". Unul din multele sale înțelesuri este, însă, "a respecta / a sărbători un festival" (vezi Exodul 12:47-48). În contextul de față, este evident că acesta este înțelesul lui.

10:26. "... și turmele noastre tot trebuie să meargă cu noi și să nu rămână o unghie din ele; căci din ele vom lua ca să slujim Domnului, Dumnezeuul nostru; iar până vom ajunge acolo, nu știm ce vom alege ca să aducem Domnului."

Moise nu dă înapoi nici un centimetru dinaintea împăratului egiptean. Aici el folosește o figură de stil numită sinecdoca părții, care are rolul de a accentua faptul că nici măcar un animal al israeliților nu va rămâne în Egipt. Atunci când spune "**să nu rămână o unghie din ele**", partea aceea (unghia) este folosită pentru a reprezenta animalul întreg, cu alte cuvinte, fiecare animal va pleca!

Profetul își argumentează poziția înaintea monarhului. Argumentul lui spune în esență că evreii au nevoie de animalele lor pentru a se închina înaintea lui Dumnezeu. Ei nu sunt siguri de câte animale vor avea nevoie pentru închinare; de aceea trebuie să le ia cu ei pe toate. După cum vom vedea imediat, raționamentul nu a avut nici un efect asupra lui Faraon.

10:27. Domnul a împietrit inima lui Faraon și Faraon n-a vrut să-i lase să plece.

Domnul intră din nou în focul acțiunii. Observați succesiunea: Domnul împietrește inima lui Faraon, după care împăratul egiptean refuză să-i lase pe evrei să plece. Ideea este că voința lui Dumnezeu se exercită în acest pasaj. Nu Faraon se află la cârmă, ci voia lui Dumnezeu este cea care se împlinește.

10:28. Faraon a zis lui Moise: "Teși de la mine! Să nu cumva să te mai arăți înaintea mea, căci în ziua în care te vei arăta înaintea mea, vei muri."

Împăratul încearcă să-l alunge pe Moise dinaintea sa folosind cuvinte de răzbunare și amenințări pline de mânie. Avertismentul este clar: Faraon îl previne pe Moise folosind un imperativ Hiphil, "Ia aminte!" sau "Fii cu băgare de seamă!" Versetul descoperă adevăratul caracter al împăratului Egiptului. El dorește să-l ucidă pe Moise.

Afirmația finală a lui Faraon creează o situație de autoridiculizare. Egiptul este încă afectat de cea de-a noua urgie - adică întunericul total peste țară. Iar Faraon vorbește de "**ziua în care îmi vei vedea fața!**"

10:29. "Da!" , a răspuns Moise, "nu mă voi mai arăta înaintea ta."

Acest verset se clădește pe cuvintele din versetul 28, spunând în original, "**Nu îți voi mai vedea fața**". Moise califică astfel cuvintele lui Faraon din versetul anterior ca profetice. Prorocul evreu nu va mai vedea fața lui Faraon deoarece aceasta este ascunsă în întuneric, iar evreii vor pleca în curând din Egipt.

Aplicație

Urgia este și o anticipare a uneia dintre catastrofele ce apar în Apocalipsa lui Ioan. Astfel citim în Apocalipsa 16:10-11: "Al cincilea a vărsat potirul lui peste scaunul de domnie al fiarei. Și împărăția fiarei a fost acoperită de întuneric. Oamenii își mușcau limbile de durere. Și au hulit pe Dumnezeuul cerului din pricina durerilor lor și din pricina rănilor lor rele și nu s-au pocăit de faptele lor". Caracterul extrem al ororilor experimentate la sfârșitul vremurilor este subliniat de durerea fizică pe care o vor simți cei răi. Urgia din Exodul este groaznică, dar aceasta din urmă va fi de-a dreptul copleșitoare.